

Prezenta lucrare conține _____ pagini

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

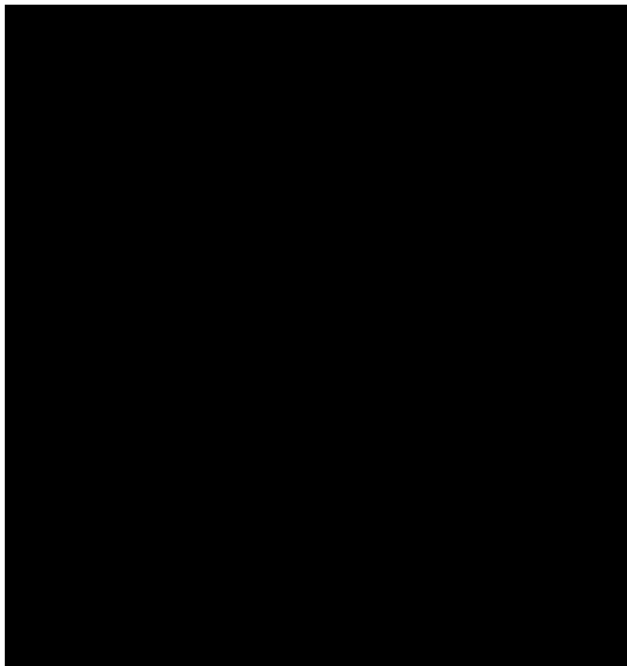
Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2025-2026

Disciplina: *Limba și literatura maternă slovacă*

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Je daný nasledovný text:

Rysavá jalovica – Martin Kukučín

„Starý, pozor na kapce, aby si ich nepotratil; na cukor, kávu, med, bryndzu, mak, piepor, papriku, olej a sviečky nezabudni. A nechže sa ti hrnčky nepobijú!“ volala Eva za svojím mužom Adamom Krtom, ktorý sa práve poberal na jarmok, aby zaopatril domácnosť týmito maličkosťami.

„Nezabudnem, starká, nič, ani mak. Ó, ja kúpim všetko, keby som len mal dobrú tržbu za kapce.“

„Nezabudneš, horký, nezabudneš! Len čo trochu oblizneš, nebudeš ani vedieť, či si. Keby som tak ja s tebou šla, nerečiem, že by sa nevykonalo, ale...“

„Šla, šla! Obidvaja budeme krky lámať v tom stisku? Či sa ti to ešte toľko žiada? Na, vezmi kapce a choď si ich ty predávať a ja zostanem doma, na pokoji.“

No Krt to nemyslel dopravdy, veď ako by opustil jarmoček, na ktorý už oddávna túžobne čaká, a síce preto, že doma je akoby v putách. Žena dohliada naň sťa na papľuha, takže si Adam Krt nikdy nemôže kopytkom vyhodit'. Nuž či potom div, keď sa spod ženinej ferule¹ ťahá na jarmok!

Na chrbte má priviazanú tanistru; v nej poukladané kapce, jančiarky² a papuče, ktoré on vopred našil a teraz ich ide predávať. Do tanistry to utarsoval³ tak, že každú páru zošil hrubou dratvou, aby sa spolu držala. Krt je síce gazda, ale v zime šije z valaského súkna obuv pre dedinčanov. A to je veľmi ľahká robota. Na mert'uk⁴ sa nemusí veľmi dbať, lebo kapec, čím je väčší, tým lepší; nemusí byť ani veľký výber v kopytách, veď i sám Krt má len tri. Jedno malé pre nevesty, čo majú malé nôžky; druhé veľké pre chlapov, ktorí potrebujú kapce ako vahany, aby mohli z pece do nich skočiť. Tretie nie je ani malé, ani veľké, ale len tak stredné.

Kopytá si Krt urobil sám, a to z bukového dreva, a keby ním do starej vyhodil, iste by mala čo niešť. Ale on je poslušný manžel; ženu poslúcha, ako pán Boh prikázal, a má pred ňou veľký rešpekt. On sa jej nikdy nesprotíví, ale poslúcha ju pobožne, a čo mu len rozkáže, to splní, hoci aj vypiť o jednu skleničku menej.

Ale preto sa mu nesmejte! Čo on zarobí, to jeho žena uschová, ukladajúc tak babku k babce, aby z toho boli kapce. Čo raz vpadne do truhlového priečinka ženinho, to Krt nevymodlíka stadiaľ, aj keby ju tri dni prosil. Ešte keď si pýta od nej tri grajciare na dohán, to mu dá; ale ak by chcel ešte tri na ten nejaký nápoj, to nevydrie od nej ani do súdneho dňa. Ale Krt preto nikdy nie je bez groša; on si pomáha tak, že pri odovzdávaní každej roboty stiahne potajomky dva-tri grajciariky a s tými si pomaly gazduje. Keď žena vystihne nedoplatok u neho, lebo sa jej obdržaný zárobok máli, on dovtedy vzdychá a v prsia sa bije, kým mu ona neuverí, že spustil tri alebo štyri grajciare z ujednanej ceny.

Text upravený na didaktické účely.

¹ spod ženinej ferule – spod ženinej prísnej výchovy

² jančiarky – druh mužskej obuvi

³ utarsoval – spevňovať, opevňovať

⁴ mert'uk – dĺžková i objemová miera; rozmery

1. Vymenujte, čo všetko Eva pripomenula svojmu mužovi Adamovi pred odchodom na jarmok?
3 body

2. Vyberte jednu z uvedených možností.

Čo išiel Adam Krt na jarmok predávať?

- a) med, bryndzu a mak
- b) kapce, jančiarky a papuče
- c) hrnčeky, sviečky a kapce
- d) súkno, drevo a jančiarky

2 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Vyberte jednu z uvedených možností.

Ako je v texte vykreslený vzťah Evy k Adamovi?

- a) ako nežný a bezstarostný
- b) ako ľahostajný a chladný
- c) ako prísny a kontrolujúci
- d) ako nepriateľský a krutý

2 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. Napíšte, formou poznámky, štyri informácie o Adamovi Krtovi, ktoré ste sa dozvedeli z ukážky.
6 bodov

5. Vysvetlite vlastnými slovami význam týchto výrazov podľa ukážky: „nikdy si nemôže kopýtkom vyhodit“, „aby mohli z pece do nich skočit“ **4 body**

„nikdy si nemôže kopýtkom vyhodit“ –

„aby mohli z pece do nich skočit“ –

6. Označte písmenom X pravdivosť, respektíve nepravdivosť každého výroku, vychádzajúc z informácií uvedených v danom literárnom texte. **4 body**

Výrok	Pravdivý	Nepravdivý
a. Eva chcela ísť spolu s Adamom na jarmok.		
b. Adam Krt šil obuv iba počas letných mesiacov.		
c. Adam Krt mal pripravené iba dve drevené kopytá.		
d. Adam Krt si odkladal drobné peniaze bez vedomia ženy.		

7. V rozsahu desiatich riadkov napíšte obsah citovanej ukážky.

9 bodov

SUBIECTUL al II-lea

(40 de puncte)

Je daný nasledovný text:

Tradičné kapce sú už po mnoho rokov veľmi obľúbenou zimnou obuvou pre každého, kto má rád pohodlie a nohy pekne v teple. Preto vám prinášame niekoľko zaujímavostí, ktoré ste o nich možno nevedeli.

V 70. a 80. rokoch sa kapce stali hitom, po ktorom túžil snáď každý, a nosia sa až dodnes.

Vraví sa, že túto obuv preslávil Pablo Picasso, keď si na festivale v Cannes obul nápadne podobnú obuv.

Kapce sú veľmi pohodlné a vďaka ovčej vlny sú naozaj veľmi hrejivé.

Túto obuv oceníte do poriadnej zimy, ale aj na chladné jarné a jesenné večery.

Kapce sa vyrábajú v niekoľkých farebných prevedeniach a vo veľkostiach pre pánov a, samozrejme, aj pre dámy.

Nenechajte sa pomýliť ich názvom – je to obuv, ktorá je vhodná aj pre mladých.

Kapce sú vyrobené na Slovensku tradične z filcu a huňatej ovčej vlny.

Vďaka širšiemu strihu a ľahkému rozopínaniu na zips sa hodia aj pre široké chodidlá a vysoký priehlavok.

Kapce sa skvelo hodia aj ako vnútorná zateplená obuv do chladnej chalupy alebo do domu so studenou podlahou

Zdroj: <https://www.oveckaren.sk/clanok/206/co-ste-mozno-nevedeli-o-tradicnych-kapcoch/>
Z didaktických dôvodov bol text upravený

1. Vyberte jednu z možností, v ktorej sa nachádzajú synonymá.

- a) chladnou, studenou, zimnou
- b) obuv, kapce, nohy
- c) pánov, dámy, každého
- d) farebných, široké, ľahkému

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

2. Určte, v ktorom riadku sú iba slovesá v prítomnom čase.

- a) stali sa, túžil, preslávil, obul
- b) oceníte, nenechajte sa, hodia sa, je
- c) nevedeli, vyrábajú sa, hodia sa, sú
- d) sú, prinášame, nosia sa, vraví sa

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Označte rad, v ktorom sú správne napísané slová s yľý.

- a) vysoký, vyrábajú, vyrobené, zimy
- b) visoký, vyrábajú, virobené, zimy
- c) vysoký, virábajú, vyrobené, zimi
- d) visoký, virábajú, virobené, zimi

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. K uvedeným slovům napište antonymá.

4 body

• vždy –

• mladých –

• široké –

• prinášame –

5. Napište v správnom tvare slová nachádzajúce sa v zátvorkách.

7 bodov

Kto by (*nepoznať*) _____ kapce? Rokmi preverená a stále veľmi obľúbená obuv, ktorá vás (*zahriať*) _____ aj v tých najväčších mrazoch. Základom je pevná podošva, ale hlavným (*hrdina*) _____ kapcov je ovčia vlna, ktorá zahreje celé nohy od (*prsty*) _____ až nad členky. Vďaka (*voľnejší*) _____ strihu sa kapce (*hodiť*) _____ aj pre široké chodidlá alebo vysoký priehlavok. Z mnohých (*veľkosť*) _____ a farieb si môžu vybrať dámy aj páni.

6. Utvorte prídavné mená od podstatných mien.

4 body

• ovca –

• mráz –

• farba –

• veľkosť –

7. Doplňte správny tvar prídavného mena podľa informácií v zátvorke.

4 body

• obľúbené (3. stupeň, stredný rod) –

• pevnejší (1. stupeň, mužský rod) –

• najzložitejšia (2. stupeň, ženský rod) –

• vysoký (3. stupeň, mužský rod) –

8. Vyhľadajte a vypíšte z nasledujúcej vety štyri podstatné mená a určte ich pád.

8 bodov

Základom je pevná podošva, ale hlavným hrdinom kapcov je ovčia vlna, ktorá zahreje celé nohy od prstov až nad členky.

9. Ku každej frazeologickej jednotke a) – d) priradíte význam 1) – 5), ktorý predstavujú.

4 body

a	Byť v putách.	1	Postupne šetriť, zhromažďovať peniaze.
b	Vyhodiť si z kopýtka.	2	Okázalo sa zaprisahávať alebo prejavovať kajúcnosť.
c	Babku k babce, budú kapce.	3	Byť obmedzovaný, nemať slobodu konať.
d	Biť sa v prsia.	4	Zabaviť sa, dopriať si voľnosť.
		5	Veľmi sa niekam ponáhľať.

Číslice zodpovedajúce správnym odpovediam sú:

a	b	c	d

SUBIECTUL al III-lea

(20 de puncte)

V rozsahu jednej strany napíšte rozprávanie na tému *Zimné prázdniny a sneh mi vyčarili úsmev na tvári.*

Bodovanie sa udeľuje nasledovne:

- Vonkajšia forma slohovej práce – **4 body** (po 1 bode za čitateľnosť, zreteľné grafické členenie odsekov, čistotu textu, dodržiavanie okrajov/rozsahu).
- Vnútna forma slohovej práce – **14 bodov** (a) obsah – 4 body, b) kompozícia – 2 body, c) jazyk – 5 bodov, d) štýl – 3 body).
- Celkový dojem/celkové vyznenie práce – **2 body**.

Poznámka č. 1

Práca by nemala obsahovať nelogické názory, protispoločenské postoje a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Poznámka č. 2

Žiak získava body za vonkajšiu formu slohovej práce len v prípade dodržania požadovaného rozsahu.

